

Sygn. akt VU 484/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do wypłaty emerytury

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 marca 2013r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 484/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ubezpieczonej M. K. uchylecia decyzji z dnia 4 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku.

W dniu 25 marca 2013 roku ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji do Sądu, wnosząc o jej zmianę i podjęcie wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku podnosząc, iż prawo do emerytury nabyła od dnia 1 marca 2009 roku, a zatem w okresie obowiązywania przepisów, które nie przewidywały, jako warunku przyznania prawa do tego świadczenia i jego wypłaty, uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą przed złożeniem wniosku w tym przedmiocie. Poza tym Z. M. podniosła, że wprowadzenie art. 103a w ustawie z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu określonym w art. 6 pkt. 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2010 r. Nr. 257, poz. 1726) nie jest zgodne z zasadami demokratycznego państwa oraz sprzeczne jest z zasadą zaufania jednostki do państwa i prawa, a także narusza zakaz działania prawa wstecz oraz zasadą praw nabytych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. ustalił następujący stan faktyczny:

ubezpieczona M. K., urodzona w dniu (...), w dniu 30 lipca 2008 roku złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w T. wniosek o przyznanie emerytury.

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2008 roku, organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury **poczynając od dnia 1 lipca 2008 roku, tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku** (dowód: decyzja z dnia 20 sierpnia 2008 roku k.27-28 ,wniosek o emeryturę z dnia 30 lipca 2008 roku k..27—28 w aktach rentowych).

Ubezpieczona od dnia 1 lutego 1988 roku do chwili obecnej pozostaje w zatrudnieniu w Szkole Podstawowej nr (...)w P.

Kolejnymi decyzjami, ZUS dokonywał przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego po przyznaniu emerytury. Każdorazowo ubezpieczona wskazywała, iż nadal pozostaje w zatrudnieniu (okoliczności bezsporne).

Decyzją z dnia 4 października 2011 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.wstrzymał z urzędu prawo ubezpieczonej do emerytury poczynając od dnia 1 października 2011 roku z powodu nie rozwiązania stosunku pracy przed dniem nabycia prawa do emerytury (dowód: decyzja z dnia 4 października 2012 roku k.57 akt rentowych .)

W dniu 30 listopada 2012 roku ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o wznowienie wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku wraz z należnymi odsetkami, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku (dowód: wniosek wnioskodawczyni z dnia 30 listopada 2012 roku k. 137 w aktach rentowych).

Decyzją z dnia 10 stycznia 2013 roku, organ rentowy podjął wypłatę emerytury od dnia 22 listopada 2012 roku (dowód: decyzja z dnia 10 stycznia 2013 roku k.143 akt rentowych).

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 marca 2013 roku, organ rentowy odmówił uchylenia decyzji z dnia 4 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo wnioskodawczyni do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku (dowód: decyzja z dnia 13 marca 2013 roku k.145 w aktach rentowych).

Sąd Okręgowy—Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Dokonując oceny zasadności wniesionego przez ubezpieczoną odwołania przypomnieć należy zasady realizacji prawa do emerytury i ich ewaluowanie na przestrzeni ostatnich lat. Wskazać przy tym należy, iż teoretycznie istnieją dwie możliwości ustalenia treści ryzyka emerytalnego: albo treścią ryzyka jest osiągnięcie określonego przez ustawę wieku emerytalnego, czyli zdarzenia prawnego uzasadniającego realizację prawa do emerytury, niezależnie od dalszego zatrudnienia albo jest to prawo, do zrealizowania którego konieczne jest odejście z rynku pracy po osiągnięciu określonego wieku emerytalnego.

Poczynając od dnia 1 stycznia 1999 r., tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do dnia 30 czerwca 2000 r. do realizacji nabytego prawa do emerytury wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego. Od dnia 1 lipca 2000 r. do dnia 7 stycznia 2009 r. treścią ryzyka było zaprzestanie pracy, a od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. ponownie do realizacji prawa wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego.

Od 1 stycznia 2011 r. stan prawny uległ ponownej zmianie. Do powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach został dodany - przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2010.257.1726) - **art. 103a, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.** Zgodnie z art. 28 powołanej wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 1 stycznia 2011 r. przepis art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stosuje się poczynając od 1 października 2011 r. Organ rentowy, który wydał decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury od 1 października 2011 r. zastosował wobec skarżącej

obowiązujący wówczas przepis art. 103a ustawy emerytalnej, którym był związany, albowiem nie jest uprawniony do badania zgodności przepisów prawa z Konstytucją. Oczywiście ma rację skarżąca, iż po wydaniu przez organ rentowy decyzji z dnia 4 października 2011 roku, wstrzymującej z urzędu prawo ubezpieczonej do emerytury, stan prawny uległ istotnej zmianie, gdyż w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12 (Dz. U. 2012/1285) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że **art. 28** ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z **art. 103a** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., **w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**. Z dniem 22 listopada 2012 r., tj. z dniem publikacji tegoż wyroku w Dzienniku Ustaw, art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2010.257.1726) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został wobec osób, które nabyły prawo do emerytury w reżimie prawnym niewymagającym rozwiązania stosunku pracy, uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP. W ocenie Sądu Okręgowego treść powołanego wyżej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie zmienia jednak sytuacji ubezpieczonej, gdyż rozstrzygnięcie to nie znajduje do niej zastosowania, zważywszy na fakt, że prawo do emerytury nabyła w dniu 1 lipca 2008 roku, a więc w stanie prawnym, w którym obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, będący w swej treści odpowiednikiem aktualnie obowiązującego art. 103 a ustawy emerytalnej. Przepis ten stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Z powyższego wynika, że w reżimie prawnym, w którym ubezpieczona nabyła prawo do świadczenia emerytalnego, nie było możliwości pobierania tegoż świadczenia bez rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, dlatego też emerytura skarżącej została zawieszona. W przedmiocie zaś zgodności z Konstytucją przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, obowiązującego od dnia 1 lipca 2000 r. do 7 stycznia 2009 r., na podstawie którego zawieszono wnioskodawczyni prawo do emerytury w 2006 r. wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r. SK 45/04 (OTK –A 2006, nr 2, poz. 15) Trybunał uznał, że przepis ten jest zgodny z Konstytucją, nie narusza zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych, czy obowiązku wprowadzania zmian do systemu prawnego z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*. Trybunał uznał tym samym, że ustawodawca ma prawo uzależnić podjęcie wypłaty emerytury od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, a rozwiązanie to, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie narusza zasady równości. W uzasadnieniu wskazał, że do ustawodawcy należy precyzyjne określenie kryteriów nabycia i korzystania z prawa do emerytury. Ma on przy tym szeroki zakres swobody pod warunkiem poszanowania istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego. Wobec przedstawionej istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, Konstytucja nie zawiera nakazu zagwarantowania świadczeń emerytalnych osobom kontynuującym działalność zawodową. W tym kontekście rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą stanowi cechę istotną, uzasadniającą efektywne korzystanie z prawa do świadczeń emerytalnych. Osoby, które postanowiły nie rozwiązywać stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, nie mają wspólnej cechy istotnej z punktu widzenia realizacji prawa do emerytury.

Konkludując, stwierdzić należy, iż decyzja organu rentowego odpowiada prawu i dlatego też, Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie za niezasadne, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c, orzekł jak w sentencji orzeczenia.